

NUM. 1085

BARCELONA 27 DE OCTUBRE DE 1899

ANY 21.

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

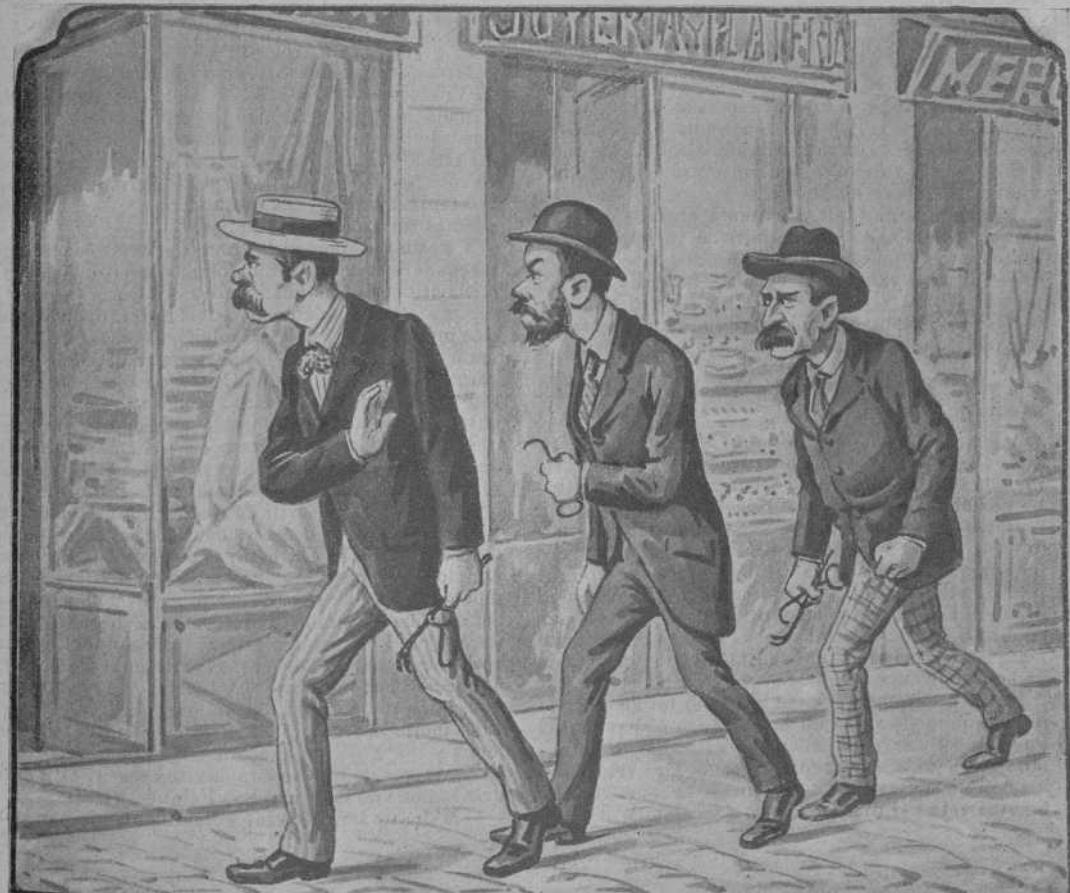
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba - Puerto Rico, y Extranger, 5

TIPOS DE ZARSUELA

—Soy el rata primero... — Y yo el segundo... — Y yo el tercero...

CRÓNICA

Fa algúns anys que viu á la Plaça de Sant Jaume, á poca distància de la Casa Gran, en un pis de moltes oberturas, per lo qual la veu sempre la Casa dels embolichs, desde l' despaig, desde l'menador, desde l' arcoba.... fins crech que desde l' gabinet reservat ahont se fa dos vegadas el seu apellido.

Va entrarhi per primera volta l' any 87, com á Llátzer, en virtut de una miraculosa resurrecció que va tenir lloc en lo catau electoral del carrer de Flassaders: per cert que ja estava desauçiat dels metjes, y en especial del Doctor Lloret qu' era l' seu contrincant y li portava una gran ventatja; pero á última hora, en virtut de una copiosa sangria apliada oportunament en aquella part del cos ahont se sol portar lo butxacó dels quartos, va conseguir que l' infelís metje Lloret se morís de repent, y ell, viu y aixerit com un pésol, se'n va anar á administrar, de *franch, per supuesto*, 'ls interessos de la Pubbilla.

Es fama que l' difunt Fontrodona va dir al véure'l arribar:—Aquest xicot promet... M' es molt simpatich.... Si s' porta bé, quan me mori li deixaré las mevas calsas.

¡Y vaya si se'n va portar de bé!.... Encare hi ha qui recorda 'ls salts mortals ab que anava de un partit á l' altre, de una menjadora á l' altra menjadora, mogut per l' afany de... ser útil als interessos del comú. Per cert que tent cabriolas se va guanyar una vara de tinent d' arcalde... y una gran respectabilitat. ¡Cóm no, si ell sigueix l' inventor de aquell faixí, que va fer dir á un régidor del seu temps:—M' agrada aquesta insignia porque s' ha de portar sobre la tripa!

Desgraciadament per ell, la llei Mellado, dictada contra 'ls regidors de ofici, va sotparli la gran arrançada que havia pres. Al any 91 se retirava á casa seva, desconsolat, lo cor plé de tel, amargada l' ànima de anyoransa. Vuit anys ha estat suspirant per tornarhi... y á la fi ho ha conseguit. Un pas hi ha no mes desde l' seu domicili á la Casa Gran y ell ha necessitat vuit anys per donarlo, y encare ab l' ajuda del govern de Madrid.

Pero això sí, ara ell es l' amo: l' arcalde del rey: una espècie d' As d' oros dintre del joch de cartas qu' està avuy en exercici.

—Carta senyalada: 's coneix!—han dit fins els mes lluscós.

Y ell, reinplantse com un gripau, ha contestat:—Ah, si! Donchs fora; desd' ara s' jugará á porta tan-cada.

Y plaf! ha rebotut la mampara de l' arcaldia als nassos de Barcelona.

Condemnat, en virtut del origen del seu nombramiento y de las causas que l' han motivat, com també per obra de la seva insignificacia personal á ser l' arcalde més impopular que ha tingut may Barcelona, l' veurán fer tot lo possible perque la séva impopularitat rebassi 'ls últims límits de lo tolerable. Com los réprobos que ja han donat l' ànima al diable, exagerarà fins á lo inverossimil la seva actitud antipática. Entaularà ab la ciutat un desafío á fastich, intimament convensut de que ell ha de sortir vencedor.

Es un gust com un altre veure per tot arreu miradas que medeixen á un home de cap á peus, bocas que tocan l' ase y espatllas que 's giran, y ell el saborejará aquest gust.... 6 á lo menos fará veure que 'l saboreja, porque lo mes probable es que la professió li vaja per dintre.

—Mes tant-se-val!—exclamarà quan mes engolfat estiga en aqueixas preocupacions que á tothom fan mella per groixuda que 's tingui l' epidermis.—Lo gran qué es empunyar la vara, siga á satisfacció, siga á disgust de tot un poble.—La vara ben manejada es en aquest temps una clau d' or.... Es la varata mágica de les virtuts dels quèntos maravillosos.

Y això l' consolarà, porque es ambiciós y es egoista... y com després de quatre anys d' aprenentatge coneix totes las tasqueras, viaranys y amalgatals de la casa dels enredos.... creguin que traballarà com un alarb per la regeneració de la patria.... si, de la patria aquella que quan s' es arcalde s' porta cenyida ab un faixí vermell.

Ell l' ha compresa millor que ningú la indole de aquesta mena de traball, y per això desde l' primer moment s' ha orientat, buscant l' aislament més absolut.

Lo seu despaig es un recinte impenetrable. Perque desde fora no puga sentirse ni l' olor de lo que s' hi de guisar, ha suprimit hasta l' antesala. Per esquivar á la prempsa que tot ho espia y tot ho conta, va invitarla á compareixer á la seva presencia, pera donar-se l' gust de dirigirli quatre insolencias molt propias de la seva especial educació. Després de lo qual devia dirse:—Ara si aquests noys tenen dignitat, no tornaran mai mes, de manera que hauran lograt treure de aquesta casa hasta la sombra de un periodista.

Altres arcaldes han buscat la llum; ell en canbi vol la fosca: altres arcaldes procuran estar en comunitat de ideas y sentiments ab lo poble que administren; ell en canbi se sent divorciat de aqueix poble, y s' hi troba molt bé, porque aquesta situació favoreix los seus propòsits. Si l' arcaldia es com diuhen una mina ¿que té de particular que 'ls traballs d' explotació sigan subterrani?

* * *

Hi ha qui li diu arcalde no de Barcelona, sino de 'n Villaverde. Hi ha qui fent us de un nom familiar l' anomena *Tipepe*.... Mes jo crech que li escau millor un altre nom. Per estar en lo just se li ha de dir arcalde *Taup*, per las sevas aficions á entafurarse sota terra ó si volen, arcalde *EriSSÓ*, porque sobre tenir las mateixas inclinacions que l' taup està ademés tot ell cubert de púas.

Y notin que tant el *taup* com l' *erissó* encare que rosegadors son dos animalons molt poruchs, que al mes petit remor se fican dintre del cau.

Aixís ell també: com si patís l' horror de las distancies propi de certs neurasténichs, la plaça de S. Jaume li fa basarda, y ab tot y ser tan curta la que separa l' seu domicili de la Casa Consistorial no veuran vostés que s' atreveixi á travessarla. Ell no hi entra mai á la Casa del poble per la porta gran flanquejada per las dos estàtuas de 'n Fivaller y de don Jaume. Qualsevol diria que pren aquellas marmóreas figures per dos amenassadors fantasma.

Aixís es que al sortir de casa, girant la vista á un y altre costat, esporuguit, cautelós, s' esquitlla per la plassetas de Sant Miquel, penetrant á la Casa dels enredos per una porta secreta. Potser obra aixís per modestia, á fi de sustreure's á las ovacions que podria dedicarli l' poble de Barcelona.... sobre tot al enterarse de l' abnegació ab que ha renunciat al càrrec retribuït que desempenyava en la Companyia de Alicant pera dedicar-se exclusivament y de *franch* á fer el bé de la ciutat, desde l' arcaldia.

Es molta llàstima que s' haja de pendre tanta modestia y baha de passar tan neguit per recorre la curta travessia que separa las dos casas. Casi valdría la pena de cridar al Sr. Falqués y dirli:

—M' ha de fer, pero inmediatament, un pas sub-

LA PUBILLA Y 'LS REGIDORS

Barcelona prou traballa,
estirant per tots costats;

però jells soltā aquests assietos?
¡Hi están tan ben enganxats!

terrani, perque puga anar á Casa la Ciutat sense passar pel carrer.

Seria, en veritat, una obra facilíssima y de poch cost, ja que fins podria aprofitarse la claveguera.

Y aixís l' arcalde subterrani, l' arcalde *Taup*, l' arcalde *Erissó* acabaria d' estar en caràcter, y cada dia al anarse'n al despaig se veuria dignament acompanyat per una gran comitiva de *ratas*.

P. DEL O.

MALA MARE

La llet sabrosa y dolsa tos pits gentils reinfia,
el néctar de la vida forseja per rajar;
del fill de tas entranyas els llabis, en va, cercan
els botonetxs de rosa que 'l tenen d' allestar.

Ben llony, á la montanya, ipobre infantó! l' envias,
perque mami la vida de un mercenari pit;
del teu costat allunyans las alegrías nobles
que 's fills á casa portan ab son primer vagit.

¡Y dius per tot qu' eis marel y ho dius tota ufanosa
sentint la friso intensa de la oprimida llet,
que furga y t' esgarrapa dihente:—[Mala mare!
éper qué m' inutilisas? ¡Ingratal! ¿Qué t' hi fet?—

Tot just tú, concebias la flor del matrimoni
naixia ella en tas venas, corria per ta sanch,
y per primera volta matrona, t' extremia
omplinte generosa el pit gemat y blanch!

Y ara la vols fora, y ara t' martiritza
la cohissoz que alegra las mares de bon cor.
Els balls y els espectacles te temptan sola, ilusa,
y l' infantó t' anyora, y t' crida ab amarch plor!

Tú, vols ésser gemada y conservarte hermosa
al tálam de la vida, als brassos del marit;
els goigs del matrimoni te tenen obsecada
y encén el sensualisme tot el teu cos polit.

Tú, vols mori abrusada com una papallona
en torn de flam genéssich sense repòs voltant.
Per xó vols ésser lliure, per xó vols ésser bella,
per xó desagrahida, allunyans ton infant!

A. LLIMONER.

AB EL DEGUT RESPECTE

Si 'l venerable senyor Gobernador civil de la província y *hermano* nostre no s' ha d' enfadar, me pendrà la llibertat de donarli trasllat d' una carta que un amic resident á Viladócil, y tan *hermano* seu com jo mateix, m' envia en l' últim correu.

La carta en qüestió, com el senyor Sanz podrà veure, va dirigida á n' ell; pero l' amich me la consigna á mí per varios motius, qu' en un paperet que v' apart m' específica.

»Aquest escrit,—me diu—encare que destinat al governador, te l' remeto á tú, primer y principalment perque la direcció d' aquest senyor á punt fixo no la sé.

»En segon lloch, com diuhens que ara s' perdent tantas cartas, hi pensat que si l' enviaava directament á n' ell y no m' contestés, ab rahó ó sense m' pensaria que no l' havia rebuda, y enviántela á tú sabré que si no m' respons es que efectivament s' ha perdut.

»En tercer lloch, escribintla temo haver comés algun desacord, per lo qual, tú, que com á barceloní hi estás mes versat, coneixerás si la carta es peca-minosa ó qué, y comprenderás si li has de donar curs ó tirarla á la panera.»

Com jo, senyor Gobernador, no veig en lo memorial del meu amich res que caygui dins del Códich —á no ser que últimament, que tot es possible, s' hagués introduït en la ley alguna modificació restrictiva—cumpleixo llealment lo seu encàrrec y m' apressuro á copiar la epístola, qu' expurgada d' algunes disculpables incorreccions ortogràficas, diu aixís:

«Senyor Gobernador: Celebraria que al recibo de aquestas quatre ratllas se trobés en perfecta salut: la nostra per ara es bona, á Deu gracies.

»La present no té altre objecte que manifestarli la sorpresa, la gran sorpresa ab que aquí hem rebut la notícia de que á la província de Barcelona han sigut suspesas las garantías constitucionals.

»Quan l' arcalde ns ho va comunicar, ens pensavam que volia rifarsens.

—»Arri allá!—li deyam.

—»Sí, noys, sí—tornava ell:—suspesas. El gobernador ho ha fet públich.

—»Pero ¿per qué?

—»Perque sembla que á Barcelona hi ha gent que fa l' tonto per pagar la contribució.—

»Nosaltres, senyor Gobernador, som pajesos y no tenim llitra menuda; pero de totes maneras ens va semblar que la rahó que l' arcalde ens donava pera justificar la suspensió de garantías era bastant poca solta.

»O sino, vinguim aquí. Ja que las han suspesas á Barcelona, ¿per qué no las suspenen á Madrid, y á la Corunya, y á Málaga, y á Valladolid, y á tot Espanya?

»—¿Per qué las hem de suspendre allá? dirá vos-té.—¿Qué ha fet aquesta gent pera haver de sufrir semblant castích?

»Aixó cabalment es lo que pensém nosaltres. Si Barcelona, si la capital s' ha posat en aquesta ó en aquella actitud; si aquests ó aquells industrials no volen pagar ¿quina culpa hi té en tot aixó l' resto de la província?

»Viladócil, senyor Gobernador, ha pagat religiosament, sense xistar, que per xó es dócil y vila; Viladócil ha cumplert patriòticament ab els seus devers, y no obstant y aixó la fan passar pel mateix adres-sador que la rebelde Barcelona....

»Li sembla just aquest procediment? Li sembla equitatiu que de pecats que altres han comés n' ha guém d' anar jeperuts nosaltres?

»Si Barcelona ha faltat, castiguinla enhorabona, fiquinla al calabosso, pòrtinla á Montjuich, suspén-quinli las garantías, privinli la respiració... pero per amor de Deu, no hi enredin á tota la província.

»La Constitució es una joya preciosissima, y com á tal l' hem pagada. Per posseirla integrament, sense mermas ni desquents, cumplim las lleyes, sa-

tisfém las contribucions, besém la ma al bisbe cada vegada que passa per aquí... y á pesar de la nostra bondat y obediencia jara 'ns la suspenen!

»¿Qué diria d' un propietari que perque l' estadant del primer pis no li satisfà l' lloguer, treu de casa no sols á n' ell sino als veïns del segón, del tercer y del quart que l' pagan puntualment cada trimestre? ¿Qué diria? ¿Qué l' propietari es boig?

—Pues... apliqui l' quanto.

»Viladócil vol tenir lo dret de reunió y l' d' associació y la llibertat de pensament, y la d' imprenta y totes las llibertats: por xó paga.

»¿Que Barcelona no ha pagat? Enténguinse ab ella; pero á nosaltres, que cap culpa hi tenim, no 'ns interrompi las oracions ni 'ns suspengui res.

»Atenent rahons tan sólidas, espero, senyor Gobernador, que posará desseguida quatre mots de lletra al govern y procurarà esmenar el disbarat y l' injusticia que acaba de cometres ab nosaltres.

»Sens altra cosa de particular, expressions als que pregunten per mi y mani y disposi del seu atent servidor—*Pau Senzell.*»

Aquesta es, senyor Gobernador y hermano, la carta que l' meu amich s' ha servit enviar-me, y que, sense que aixó siga aludir á ningú, revela mes bon sentit que certas *allocucions* que devegadas s' enganxan per les cantonades.

—La atindrà vosté? —La contestarà? —La donarà al noi perque 'n fassi *pajaritas*?

Per lo que pugui ser, jo ja hi escrit al pobre *Senzell*, recordantli que, segons diu el poeta,

*la mitad de las cartas que se pierden,
se deben de perder.*

A. MARCH.

LA NOYA Y LO CANARI

FAULA

Un canari jo tenia
molt gentil y molt xamós;
cantava de nit y dia
y la gent s' hi embadasslia
obint son cant harmoniosa.

La noya que d' ell cuydava
era rossa com un sol:
com ell dia y nit cantava
y son cant parias donava
al més bell del rossinyol.

Lo canari se dalia
per mellor qu' ella cantar,
y esforsarse tant solia,
que l' pobrissó en un sol dia
sense veu se va quedar.

Queda ab aixó demostrat
aquest adagi tant cert
que may deu ser oblidat:
—Qui tot ho vol, tot ho pert.»

ENRICH COCA Y CHIA.

RECORD

Passejavam los dos, 'prop de la platja
un bell matí del calorós Agost;
anavam agafats per la cintura
y mirantnos s'mrient rubliers de goig.

Ella son cap deposità en ma espalla;
en son puríssim front vaig fé un petó;
me l' retornà ab amor y foll deliri...
y plé de gelosia eixia l' sol.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

UNA INSTITUCIÓ CATALANA

En la GRANJA EXPERIMENTAL
Instalacions CASTELLÓ

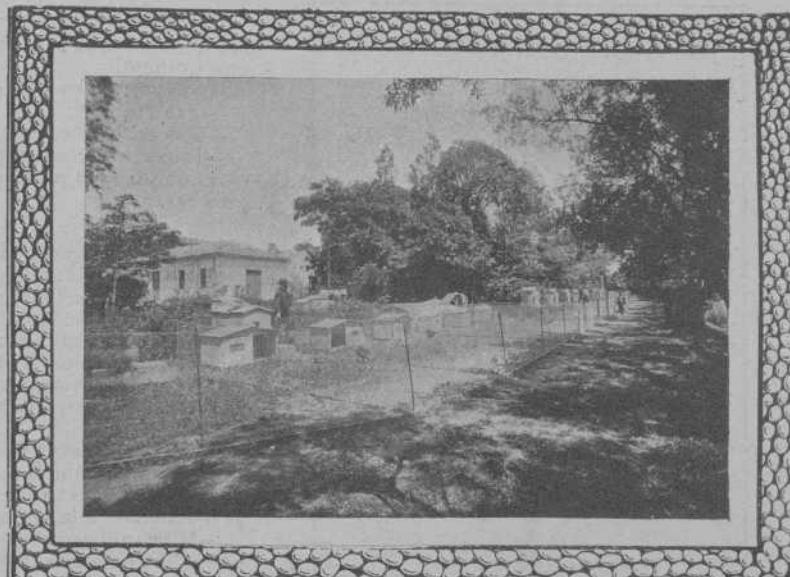
Ab motiu de la pròxima obertura del interessant curs d' Avicultura que l' dia 3 del vinent Novembre començarà a explicar en la Granja Experimental d' aquesta província (Gracia) lo senyor D. Salvador Castelló, aviculor y director de la Revista *La Avicultura práctica*, tenim verdader gust en donar a conèixer avuyals nostres lectors la vista fotogràfica d' algunes de les instalacions avícolas que figuraran en dit establiment.

Pot ben dirse que si a Espanya s' hi ha introduït la ensenyansa avícola, se deu exclusivament a Catalunya, puig en una població catalana, Arenys de Mar, fou ahont se donà per primera vegada aquesta ensenyansa, haix la direcció del citat Sr. Castelló, qui la va crear en sa coneguda *Granja Paraíso*.

La Diputació Provincial de Barcelona y 'ls enginyers agrònoms de la Escola provincial d' Agricultura, comprenent la gran utilitat del curs que explicava 'l Sr. Castelló, varen introduirlo en sas ensenyansas, autorisant a aquest a organizar per son compte y a sostenirla a sas expensas en la *Granja Experimental*, una secció d' Avicultura, a fi de que las 60 lissóns teòriques que forman el curs anessin acompanyadus de la pràctica, tan necessaria en aquestes matèries.

El Sr. Castelló, que dóna el curs gratuitament, veié l' any passat plens los banchs de la classe, a la qual assistiren 28 alumnes matriculats pera

Vista general de las instalacions avícolas.

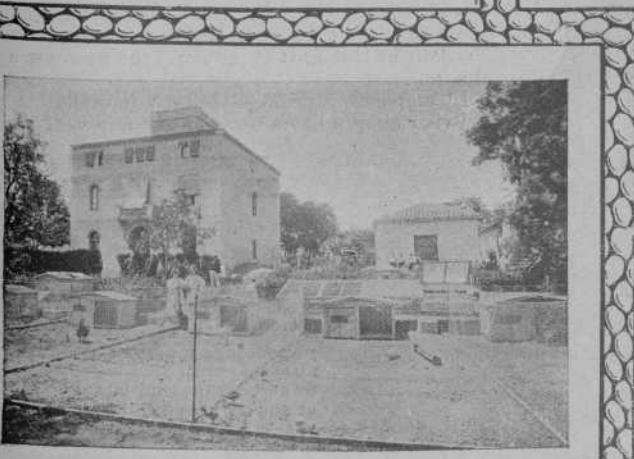

Parch de rassas.

obtenir lo diploma d' Avicultura, y més de 20 oyents.

Ab precedents tan falaguers, es d' esperar que 'l curs de 1899-900, que serà més complert en quant a pràcticas per començar en Novembre en lloc del Febrer, se veurà també molt freqüentat per las numerosas personnes que tenint afició a la virám, se dedicaran a criarlà per industria o simplement per gust.

E. M.

Parchs de reproducció é hidromares.

¿QUÉ FA LA POLICÍA?

—¡Socorro!...
—¿Qui es aquesta Socorro? ¿La seva senyora?

MONEDA DE L' HISTORIA

Un cert Pacuví que intentava demanar algún diners a Céssar August, pensà valerse de una estratègia dihentli:

—Senyor: ¡sabs que diuhen per aquí?
—Qué diuhen?
—Qué m' has concedit una crescuda gratificació.
—Deixa'ls garlar—replicà August.—Son suposicions que fan els murmuradors, pero tú no 'n creuixis res.

La célebre Cornelia, filla de Scipiò l' Africà y mare dels Gracos tingué de visitar a una cortesana de vida alegre y llicenciosa pera invitarla a contribuir a un' obra de beneficència.

Aquella dona mundana que vivia rodejada de opulència, volent humillar a Cornelia li ensenyá las valiosas joyas y 'ls grans tresors que posseïsia, pugna sabia que Cornelia portava una vida molt modesta.

Quan la cortesana torná la visita a Cornelia, li demanà que també li ensenyés las sévases joyas, y la dama romana fent venir als dotze fills que tenia y presentantlos a la visitant, li digué:

—Mira, aquestas son las dotze preciosas joyas que m' ha regalat el meu marit. Tú de aquesta meua no 'n tens cap.

Vespasià donava 'ls càrrecs del imperi als més pobres y necessitats. Y una vegada 'ls veia richs y poderosos a costa del poble, li processava y 'ls hi confiscava 'ls bens.

D' ell se deya que considerava als seus empleats com esponjas: quan secas, las mullava, quan mullades las escorría.

Se conta de aquest mateix emperador que al reportarli 'l seu fill Tito, l' haver imposat una contribució sobre una cosa tan repugnant com las escombraries de Roma, li entregá una moneda d' or dihentli:

—Té, olórala: ves si put.

Muley Ismael emperador del Marroch, va dictar midas severíssimas contra 'ls lladres y 's cumpliren ab tal rigor que acabá per reynar la mes absoluta seguretat en tot l' imperi.

—Ningú toca res—li deya un dia 'l seu Visir.—Fa no se quants dies qu' en lo meu carrer hi ha un sach de nous, que 'l degué pendre algun traginer.... donchs aquesta es l' hora que ningú s' ha atrevit a tocarlo.

—Y cóm sabs—preguntá l' emperador—que lo que hi ha dintre del sach son nous.

—Perque li mogut ab el peu y ho he conegut ab el soroll.

L' emperador cridá al butxí y feu tallar lo peu del visir ab que havia tocat lo que no era seu.

EN LO VANO

D' UNA QUE M' HO HA DEMANAT

Quan contemplo alguna nena
de simpàtica figura
que postureja ab ternura
al vano que te a las mans
y ab ell juga y l' acaricia
ab certa coquetería
tornarme vano voldria
ni que fos per pochs instants.

* * *

Si acás vosté, Merceneta,
creu lo que hi ha escrit aquí,
vegi si li puch servi
de vano, alguna estoneta.

J. STARAMSA

LIBRES

DE SOL A SOL, per EVELÍ DORIA Y BONAPLATA.—Lo senyor Doria va donar-se a conéixer anys enrera ab un notable llibre de *Faulas* intitulat *Roba vella*, del qual ens ocuparem oportunament. Sentintse poeta s' esplaya ara per altres espais mes lluminosos. Ja no paga tribut al enginy que suposa l'inversió de una faula de la qual puga deduirse'n una llisso práctica aplicable a diversos cassos de la vida: avuy se ns presenta poeta subjetiu, eminentment líric, dotat de un sentiment exquisit.

Ens entrega 'l seu cor de pare y d' espós y 'ns fa sentir les intimes emocions de la vida de família, iluminada sempre per un raig de poesia. Desde que s'enamora de la dona que ab ell havia de unir-se, fins que la pert, després de haver-li donat fruct de benedicció, 'ns ofereix sas puras impresions, enllassades ab l'espectacle de la naturalesa. Així, aqueix període de la seva existència simula un dia breu ab sos variats aspectes, ab sas horas características, ab sa *Matinada*, ab son *Mitjorn*, ab son *Capvespre*, ab son *Sol-post*.

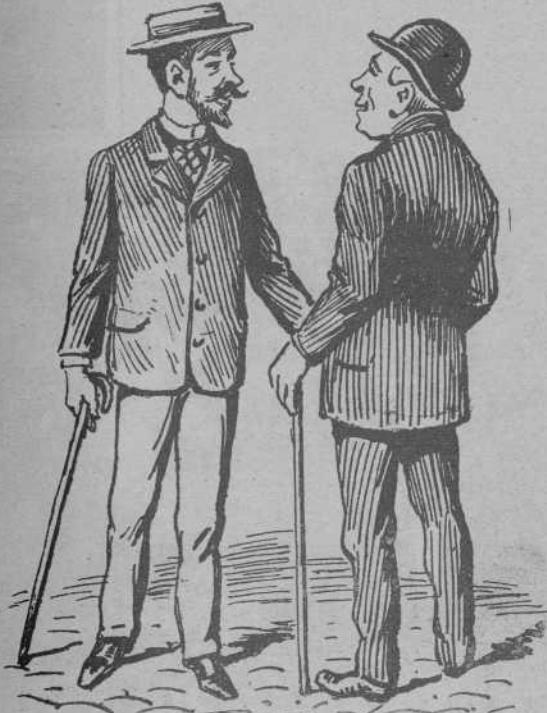
Ab aquests títuls mateixos están designats los quatre cants de aquest poema intim fondament sentit y plé tot ell de noble sinceritat. Es tot ell un teixit primorós d'alegrías y dolors, de esperansas riatilleras y de tristesas mitigadas per una gran resignació.

Pera posar de manifest los mèrits del poeta res trobo més aproposit que transcriure una de sas composicions, la primera que se'm presenta al obrir per atzar lo llibre:

ESPAHORDIMENT

Quan lo Cel està ben negre

ELS QUE HO ENTENEN

—¿Cóm están a casa seva?
—¿Cóm? Arreglant las maletas per emigrar.

UNA OPINIÓ

—¿Qué tal, senyor batlle? ¿Li prova la vara?
—No hi tingut temps de tastarla encare.
—Bé, home, ja la tastará; no's desanimi!

y 'ls sucells ben arraulits
y no's veu ni un rostre alegre
y 'ls conreus semblan marcits;
quan la mar udola inflada
y butzina irat lo vent
y 'l ressó de la tronada
va atansantse lamentant;
quan las ayygas desbordadas
s' esbargeixen per la vall
y las canyas arrancadas
van surant torrent avall:
quan m' apar sentir los passos
de la Mort que aprop s' esmuny....
mal que 'us tinga entre mos braços
sempre m' sembla que 'us tinch lluny.

Veritat que no s'hauria desdenyat de firmar aquests versos lo mestre Marián Aguiló?
Rebi, donchs, la nostra enhorabona un poeta que tals vibracions sab arrancar a la corda del sentiment.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

No pot queixar-se 'l públich per falta d'estrenos.
En primer lloc davén citar lo quadro dramàtic: *Lladres!* original del Sr. Iglesias. Es una producció vigorosa, verdaderament mascle y de una poderosa intensitat d' efecte.

Res importa que l' acció se reduueixi a una sola situació.

ció: la de dos pobres que havent trobat una cartera, tenen por de que 'ls la robin, mentres que quan no tenian res, à lo menos dormian tranquil·ls. Per una equivocació l' home mata à la dona, prenenentla per un lladre.

Lo lloch de l' escena, l' acció y 'ls personatges trassats ab gran fermesa, produheixen una ilusió completa. Molt hi contribueix també la manera com ha sigut posada en escena y representada. Tanta escrupulositat y un cuidado tan exquisit no se sol veure gaires vegadas en los teatros barcelonins.

El lujo drama dels Srs. Francos y Llana, adoleix de falta de interès y d' emoció escènica; pero no 's pot negar qu' està escrit ab aquella correcció ab que acostuman à ferho 'ls escriptors de Madrid, quan s' hi esmeran.

Pero això sols no basta pera sostenir un' obra teatral, y es de temer que aquesta serà realment de *lujo*, sense donar grans resultats econòmichs, als seus autors.

Lo sainete *Las guardillas* del Sr. Arniches pertany al número de aquelles produccions xistosas, que no tenen altre objecte que fer riure al públic à copia de agudezas... encare que algunes en lloch de punxagudas resultin romas per lo gastadas. — Aquesta classe de pessas abunda molt en lo teatro castellà, sent de notar que l' bon humor spontàneo en aquest temps deu haverse encarat, puig els autors solen estalviarlo tot lo que poden.

Dimars estreno de «No 's pot dir.»

De un' hora lluny s' endavina la procedència francesa de aquesta producció.

Lo Sr. Ferrer y Codina vā sortir al final à rebre 'ls aplausos del públic, y es de creure que s' haurà apressurat à transmetre 'ls al difunt Labiche, encare que s' haja hagut de valer de un *medium* espiritista.

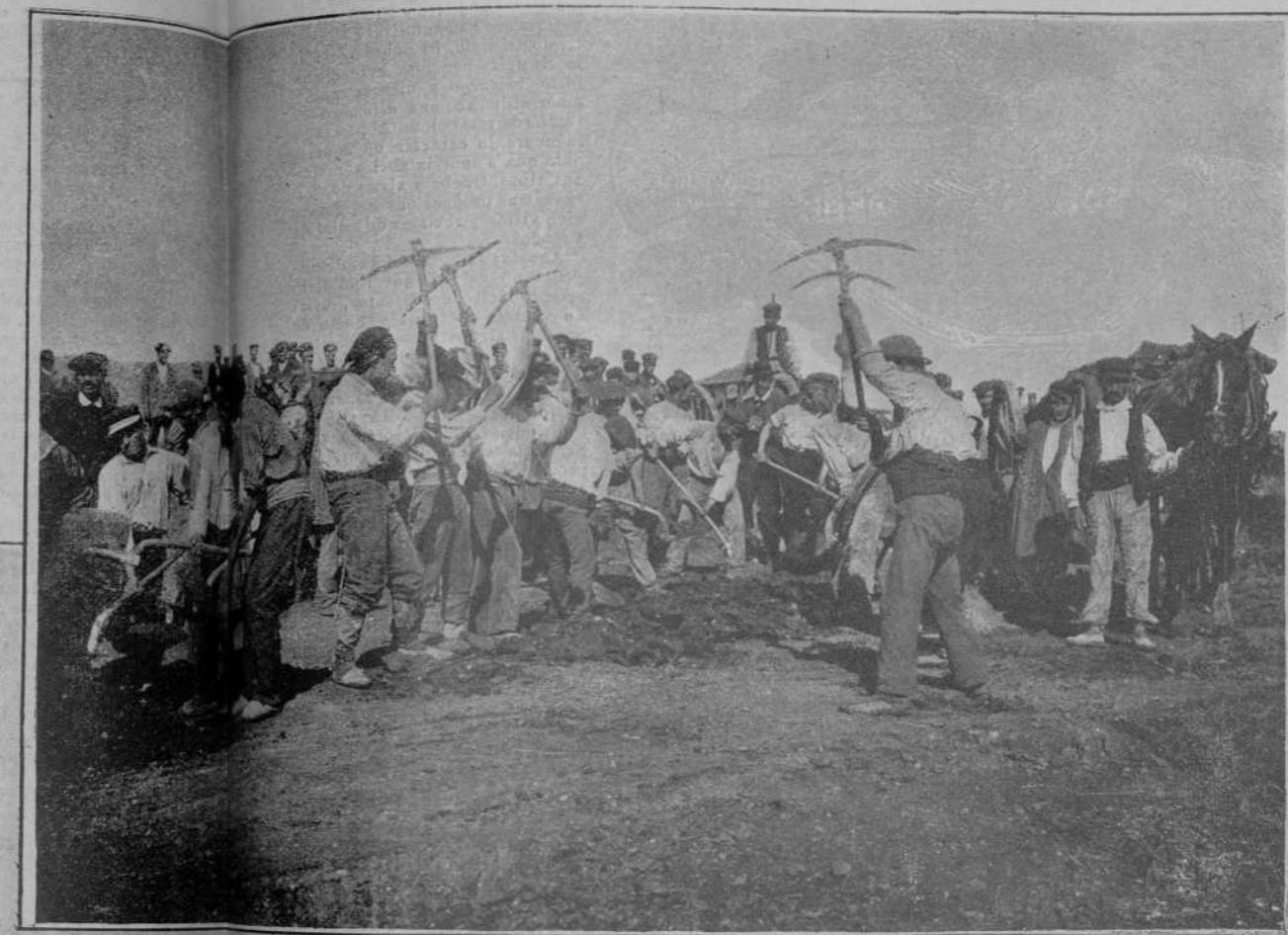
Bó serà ademés qu' de passada li demaní mil dispensas per haver posat sas graponeras mans en una de las obres mes aixerides del célebre autor francés. — Figuris — li podrà dir — si es bò lo que vosté vā escriure, que ab tot y haverbi fregat els draps de cuya de la meva musa d' aygüera, l' públic s' hi fa encare en certa passatja un bon panxó de riure.»

(Inats. RUS, col·lecció oficial de LA ESQUELLA.)

Brigades d' obrers explantant el terreno ahont s' ha d' aixecar la nova *Plassa de Toros* de la Gran-Vía

¡PER LA REGENERACIÓ D' ESPANYA!

LIRICH

Lo mestre Kogel es realment una notabilitat, que sab dirigir l' orquestra ab gran aplom y verdader coneixement de las pessas y dels autors als quals dedica la seva batuta.

Pero l' seu rasgo característich no es tant el sentiment, ni l' expressió, com l' efectisme.

Així tingüé ocasió de apreciarlo l' públic que assistí al primer concert, en lo qual el mestre alemany dirigi la sinfonía heroica de Beethoven sense partitura. Es aquest un *tour de force* que no 'l poden fer gaires directors d' orquestra, si bé no son pas aquestas habilitats las que 'ls filarmònichs van à veure en un concert.

Les dos obres novas *Husitska* de A. Dvorák y *Les preludes* de F. Liszt no van entussiasmar ni molt menos à la concurrencia. A l' última sobre tot li falta més en alguns passatges que un ball de gran espectacle ab la séva corresponent apoteosis.

Veritat que sigueren tocadas després de l' *Heroica*... y amigó! en Beethoven es com aquells arbres corpulents que tots' ho xuclan y no deixan creixer ni una herba à la séva sombra.

ROMEÀ

Un altre arreglo... y aquest del gènere grotesch.

La comèdia *La primera volada* enciou un pensament que degudament desarrollat podria interessar y fins sev molt bonich. Pero 'ls arregladors Srs. Serrat y Casademunt no se'n han anat ab primors, y han abocat el sach de la sal y el pebre en grà ab tan poca consideració, que l' guisat no se'l menja ni 'l mateix dimoni.

¿Quán serà que 'ls autors aficionats à utilitzar obres agenes, posaran en aquesta feyna, no tan fàcil com sembla à primera vista, l' degui cuidado?... ¡Qué lluny, però qué lluny estém de aquells bon temps en que l' Aulés se feya aplaudir ab sos rasgos de aticisme y ab la séva inagotable bona-sombra, al transplantar obres extrangeras à l' escena catalana! Allò era trassa; pero això...

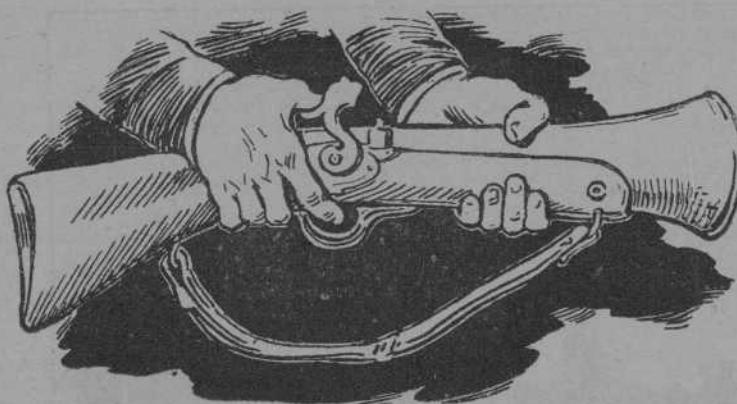
Vaja, que ni val la pena de parlarne y hasta es malaguanyada la tinta que s' hi gasta.

NOVEDATS

L' òpera *Lakmé*, de 'n Delibes, posada à benefici de la Sra. Barrientos, produí un de aquells plena colossals, y proporcionà à la jovent artista un triomf dels que fan època en la vida de una artista.

Si bé es veritat qu' ella tot just comensa sense haver arribat encara al plé de sus facultats, posseeix ja tals condicions, que quan li es permés fer gala de sus primors de garganta, se'n emporta al públic.

RAHONS FÍ DE SIGLE

Arguments de moda.

Obtingué una ovació, principalment en l' aria de las campanetas, y després de l' òpera, al cantar lo preciós walz de *Mireille*, de una manera arrebatadora.

Dimars, en lo benefici de la simpatíquissima Berlendi, se renová 'plé y 's reproduhi la gran ovació del dissapte.

Indútil dir que tot això y molt més se mereix la encantadora intérprete de *Mignon*, que ha sigut la estrella més brillant de l' última temporada lírica.

Y ara en aquest teatro aném á cambiar d' espectacle.

Pera demà dissapte està anunciada la primera representació del famós drama *Cyrano de Bergerac*, per la companyia que dirigeix lo primer actor Sr. González, substitut en aquesta obra del Sr. Diaz de Mendoza, en l' *Espanol*, quan aquest últim actor caygué malalt.

Es molt gran l' interès que ha despertat á Barcelona l' obra afortunada de 'n Rostand, sent de creure per consegüent que al teatro, demà á la nit, no s' hi cabrà.

ELDORADO

Los estrenos han anat á parells desde la nostra última revista.

Comensem pel primer. *Niña Rosa* es una humorada inverosímil y empedrada de ripis (ja no hauria de ser de 'n Jakson) que proporciona ocasió de llubir las sevas gracies sandungueras á la tiple Consuelo Taberner, la qual s'á una criolla assedegada de marit.

La música dels Srs. Rubio y Estellés se compón de unes quantas pessas adotzenades.... y parin de contar.

De manera que, á dreta lley, la tiple qu' es la que salva l' obra, es la que hauria de cobrar tots los drets del autor y dels músichs.

Lo segón estreno, es la sarsuela *Instantaneas*, lletra de 'n López Silva y l' Arniches, y música dels mestres Valverde (fill) y Torregrossa.

L' obra pertany de plé al gènero de revistas. En sos primers quadros, que son animats y vius, esclaten uns quants xistes de aquells que alborotan: en los darrers ofereix uns quadros vistosos de aquells que treuen la son de las orellas. Tal es el baile de las papellonas, y un pet de sevillanas quo no hi ha mes que veure.

Obra destinada principalment al afalach dels sentits, termina en sech, quan als autors tenen á bé acabaria. Veritat es, que anant presentant quadros podrà durar fins al dia del judici; pero ab los que ostenta ja n' hi ha prou per provocar lo gran èxit que va obtenir, auguri segur de que ha d' esternisar en lo cartell.

Y això que dintre del gènero xich representa un verdader retrocés... una reculada que 'ns torna á set ó vuit anys endarrera quan lo gènero de revistas ab gran ringo-rango de decoracions y trajos y patafitas estava en gran predicament.

GRAN-VIA

Los Srs. Perrin y Palacios y 'ls mestres Caballero y Nieto son els notaris que han autorisat *El Testamento del siglo*. El pobre sigle al morir deixa per tota herència un pisto manzego y disposa que l' amortallin ab una alfombra de retalls de tots colors. Aixís ens ho fa creure, lo caràcter de aquesta obra qua's nudreix ab los mateixos tipos, truchs y xistes de moltes altres produccions del gènero rich vistas y revistas un milió de vegades.

Aqueixa falta absoluta de novetat no vol dir que l' públich, sempre fàcil de contentar, deixi de véurela ab gust y hasta de aplaudir algunes passatges.

Bé es veritat que la pildora ha sigut hábilment daurada per l' empresa, que no ha escatimat gastos en l' aparato, l' vestuari y tot lo demés. Las decoracions del Sr. Chia son molt ben entesas y produheixen excellent efecte.

N. N. N.

CADA HU PER 'LLÁ 'HONT L' ENFILA

Canti el romàntich donzell
l' amor que sent per sa aymada
davant la górica entrada
del antiquissim castell.
Canti el filosòp gat-vell
ab el seu tó sentenciós
dihent vritats al engrós
y fingintse manso, manso,
que aquell que no te un romanso
en aquest mon ne té dos.

Canti el simbòlic minyó
que 's deixa créixer la llana
per no pagá els drets de Aduana
que paga la de moltó,
la sugestiva impresió
de Natura, en lo plé estiu,
la calda, lo bosch ombríu,
la verneda, las montanyas
y una vaca cega (*) ab banyas
que s' abeuira á prop d' un riu.

Canti alegre enhorabona
el tenoret de café
qu' en sa gorja 's creu que té
la fortuna de 'n Girona.
Canti lluhint sa corona
l' estrela més divinal
tot fent contorsions á dalt
del tablado 'hont s' exhibeix
per veure si consegueix
engresca algún animal.

Canti de nit per las 'caras
el sereno l' hora justa
espantant sa veu robusta
á més de quatre trinxeres.
Canti el mossén las darreras
absoltas 'prop del difunt
que deixa de diné un munt
destinat á obres piadosas,
perque las portas grandiosas
del cel, se li obrin al punt.

Canti el ceguet ab catxassa
pel carré un romanso nou.

(*) Consti que no aludeixo á ningú.

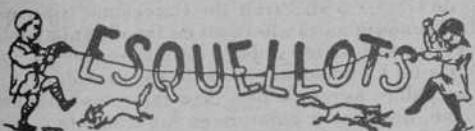
ab veu que á tothom conmou
pro que tothom de llarch passa.
Cantí aquest govern fardassa
que 'ns munyeix per tots cantóns
l'aument de contribucions
ó bé l'embarch per la cara,
que 'l poble, lo qu'es per sra
semebla no està per cansons.

Jo ab el cor vessant de dol,
si tinch un rato de vena
avuy cantaré la pena
del pobre Estat espanyol,
que se li ha ben post el sol
se pot dir al mitj del dia
des que sab joh villania!
que l'rey de l'art de 'n Frasculo
se ha hecho cortar el pelo
si es que encar pelo tenia.

Ell, lo colós que ab gran brillo
despatcava muy risueño
desde el més astut miureño
al més valerós saltillo,
sortir ara ab l'estribillo
de que la arena abandona
perque sa mullé ambiciona
viure apropi seu, mostrant clar
que lo que no vá lograr
cap toro, logra una dona.

¡Oh l'art está ben perdut:
sens ell la festa es á terra,
la retirada del Guerra
altre guerra ha promogut:
l'assumpto es molt peligut
y es precis posarí esmena,
si ell volgues torná á la arena
á lluir calva y pantorrillas
illa perda de las Antillas
no 'ns causaría cap pena!!

ERRAT.

No extranyin que no 'ns ocupém de la qüestió palpitant, que segueix sent la dels embarchs y la de la resistencia passiva.

Tenim pendent sobre del cap lo sentit juridich del Sr. Silvela, y si, per desgracia, 'ns arribava á caure al damunt, podríam estabellarnos.

Ben clarament ens ho va donar á entendre, dimarts á la tarda, l'*hermano Sanz Escartín*, en una reunió dels representants de la premsa que va convocar al seu despai.

No tenim el gust de coneixer personalment á tan simpàtich personatje, y hem de confessar que sortirem verdaderament encantats de la seva exquisita amabilitat y cortesia, així com del bé que 'ns vol—perque ell també ha sigut periodista—notificantnos que las garantías constitucionals estaven suspesas, y qu'en lo successiu era necessari que 'ns abstinguessim d'excitar directa ó *indirectament* la resistencia passiva al pago de las contribucions, entenentse que s'consideraran com á excitacions fins aquelles notícies que directa ó *indirectament* ell creguí que poden alentat als contribuyents morosos. ¡Ell!

Es á dir, que sobre aquest assumptu regirá un criteri molt fi... tant fi com el tall de la daga florentina quan està esmolada.

ENTERANTSE

—Qu'es veritat aixó de que la plassa està en estat de siti?

—Si acás serà un' altra plassa: á la de Sant Joseph no 'ns han dit res.

Per expressar de una manera ben gráfica l' resultat de l' entrevista:

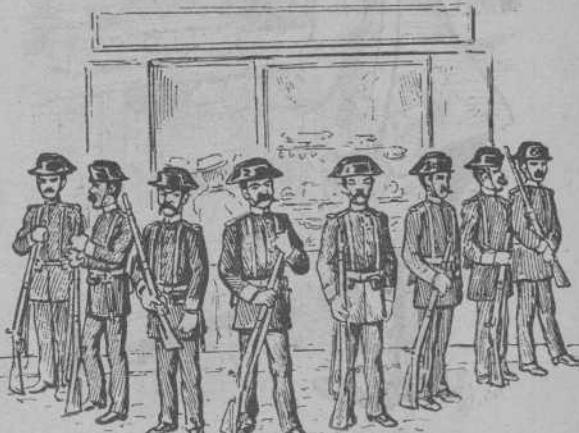
Després de obsequiarnos ab gran copia de piropos y paraulas afalagadoras, casi dirfam untuosas com la pomada; després de repartir cigarros de l'Habana entre 'ls periodistas que 'n van volquer (nosaltres no 'n prenguerem), l'*hermano Sanz Escartín* va emplear sas dos primorosas mans—sense tocarnos *per supuesto*—de una manera verdaderament encantadora.

Figúrinse que ab l'una 'ns va obrir els ulls, y ab l'altra 'ns va tapar la boca.

Y així ens hem quedat: ab la boca tancada y ab els ulls oberts com unes taronjas.

Sembla que l' Academia de la Llengua rebrá una ordre del govern, manantli excluir de la nova edició del Diccionari qu'està preparant, la alocució adverbial SIN EMBARGO.

MEDICINA GUBERNAMENTAL

Cordó sanitari.

Creu el govern que la tal locució al dir que no hi ha embarchs, senta una afirmació falsa y subversiva donant alas als contribuyents que's negan al pago dels impostos.

Lo dilluns passat se verificà l' traslado dels restos mortals dels may prou plorats fundador d'aquest periòdich D. Ignorient López Bernagosi y sa esposa D.ª Joana Benturas, pares de nostre bon amich D. Antoni López, des de sa antiga tomba situada en la Vía de Sant Olaguer, agrupació 4., a la nova sepultura que la pietat de son fill els ha erigit en la mateixa Vía, agrupació 5., terreno lletra K.

L' acte fou presenciat per alguns amichs que volgueren rendir à les despúllas dels esposos Lopez-Benturas aquest últim tribut.

L' alocució del *hermano* Sanz Escartín procurant posar en contrast la conducta dels poderosos que ab tot y gosar de totes las ventatges de una llei qu' encara no se sab si es prou justa no volen pagar les contribucions, y 'ls humils traballadors que ni per procurar el pà de la família se separan de la llei, ha produhit à Barcelona un efecte colossal.

Nosaltres varem notar una gran mullena al peu de totes las cantonadas ahont l' havíen fixada.

Y es que tots els que la llegian, industrials y obrers, richs y pobres, grans y xichs, se conmovian y ploravan llàgrimas abundants.

De aquesta feta sembla que l'Sr. Milà y Pí introduirà una gran economia en lo pressupost municipal, suprimint el *riego* dels carrers de la ciutat.

I Títol de la última producció del Sr. Ferrer y Codina:

«*No 's pot dir.*»

Vamos à veure: ¿qu' es lo que no 's pot dir? ¿No 's pot dir si es original ó si es un plag?

VISITA D' INSPECCIÓ

—¿Tocan bé aquestas balansas?
—¿Qué vol dir si tocan bé?
—Si están ben afinadas, hombre.

Donchs, per procedir honradament, jo crech que s' ha de dir!

¿No son vostés de la mateixa opinió?

Al Gobern civil s' estan fent importants obras de restauració que serán costejades ab lo producte de la higiene.

De manera que si qualsevol de las noyas matriculadas s' escau à anar un dia al despaig de la primera autoritat de la província, podrà dir:

—Tota aqueixa hermosura de mobles y de tapissos, ha sortit del nostre trabaill.

—Veritat qu' hem arribat à un grau de regeneració que ningú se l' esperava?

Ja haurán observat que l' apellido del arcalde de 'n Villaverde 's compón de dos notas musicals: MI-LA.

Res te donchs, d' extrany, qu' en una ciutat tan filarmònica com Barcelona, tothom s' atreveixi ab ell.

L' arcalde de 'n Villaverde es un home que 's porta *'l solfejat* à sobre.

Escoltin ¿varen llegir l' última dominical de 'n Mañé y Flaquer, defensant fins ab textos teològichs l' obediència à las lleys, sigan bonas, sigan dolentes; sigan justas, sigan injustas?

Si no ho han fet encara 'ls recomano que 'l llegeixin.

A mí, à lo menos va produhirme un efecte despampanant.

Perque, vaja, de solos de *violón* se 'n senten tot sovint. Lo que no s' havíá sentit mai—sens dubte perque aquesta glòria estava reservada al Sr. Mañé y Flaquer—era un solo de *fagot*.

La banda municipal ja no tocará tan sols al Passegí de Gracia ó al Parch de Barcelona, sino que cada diumenge anirà alternant en los distintos pobles del Plà que siguieren objecte de l' agregació.

Així ho ha disposat l' arcalde regenerador.

Los pobles agregats demanaran reformas urbanas, higiene, limpieza y baratura en los aliments... y ell per ara 'la dona música.

Y que vajan ballant al só que 'ls toquin.

Escolti, Sr. Villaverde:

¿Qué n' hem de fer de aquells timbres de guerra, que vosté va posar à la venta, y que avuy ja no serveixen?

Son molts las personnes que varen comprarne una partida, y ara 's troban ab los diners fora de la butxaca, y sense que ningú 's eudi de reintegrarlos ó à lo menos de canviárls'hi per altres sellos d' us corrent.

Bé 's queixa tothom de aquesta anomalia, y l' minister de Hisenda com si li diguessen Llucia.

Així Sr. Villaverde—dispensim que li diga—es un cas de resistència passiva al reintegro de una cantitat injustament retinguda.

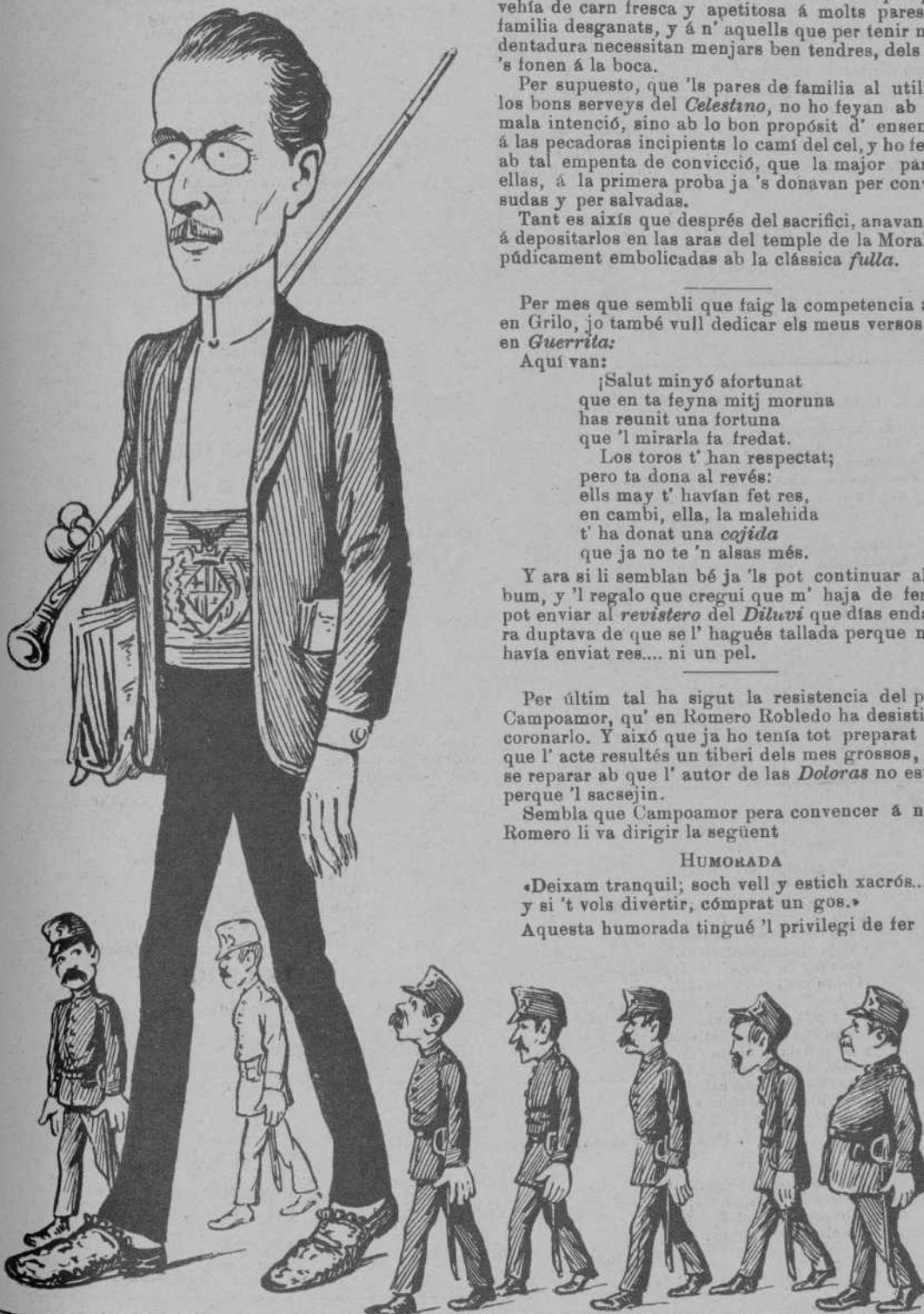
Y ja te sort que 'ls acreedors de la Hisenda no tenen medi d' embargarli la cartera, perque en aquest país la llei, sempre serà un embut!

Ha sigut necessari que un periòdich fes públicas las hassanyas lúbricas de un empleat dels Pares de família, perque aquests se decidissen à donarli 'l despido.

Pero s' ha de creure que alguns d' ells n' haurán tingut un sentiment molt gran.

Perque si bé es veritat que 'l tal empleadet ab sas trassas y manyas cobrava de las casas *non sanctas*,

DE CASA Á L' ARCALDÍA

—Es un gust viure tan apropi de la Casa gran. Un no ha de fer més que baixar l' escala y cridar als Xanxes: [A formar que vaig al despaig!]

fentse un sobresou que malas llenguas fan ascendir á doscents duros mensuals, també es cert que proveïda de carn fresca y apetitosa á molts pares de família desganats, y á n' aquells que per tenir mala dentadura necessitan menjars ben tendres, dels que 's fonen á la boca.

Per supuesto, que 'les pares de família al utilitzar los bons serveys del *Celestino*, no ho feyan ab cap mala intenció, sino ab lo bon propòsit d' ensenyar á les pecadoras incipientes lo camí del cel, y ho feyan ab tal empenta de convicció, que la major part d' elles, a la primera prova ja s' donavan per convenudas y per salvadas.

Tant es aixís que després del sacrifici, anavan'ells á depositarlos en les aras del temple de la Moralitat púdicament embolicades ab la clàssica *fulla*.

Per mes que sembli que faig la competència á n' en Grilo, jo també vull dedicar els meus versos á n' en *Guerrita*:

Aquí van:

Salut minyó afortunat
que en ta feyna mitj moruna
has reunit una fortuna
que 'l mirarla fa fredat.

Los toros t' han respectat;
pero ta dona al revés:
ells may t' havian fet res,
en cambi, ella, la malehida
t' ha donat una *cajida*
que ja no te'n alsas més.

Y ara si li semblan bé ja 'ls pot continuar al àlbum, y 'l regalo que creguí que m' haja de fer, lo pot enviar al *revistero* del *Diluvi* que días endarrera duptava de que se l' hagués tallada perque no li havia enviat res.... ni un pel.

Per últim tal ha sigut la resistència del poeta Campoamor, qu' en Romero Robledo ha desistit de coronarlo. Y aixó que ja ho tenia tot preparat per que l' acte resultés un tiberi dels mes grossos, sense reparar ab que l' autor de las *Doloras* no està ja perque 'l sacsejin.

Sembla que Campoamor pera convencer á n' en Romero li va dirigir la següent

HUMORADA

•Deixam tranquil; soch vell y estich xacrós...
y si 't vols divertir, còmprat un gos.▪

Aquesta humorada tingué l' privilegi de fer per-

dre 'l bon humor al xulo antequerá, de *cuyas* resultas va perdre la gana... y las ganas de coronarlo.

Un domador que portava 'ls cabells molt llepisos pudint á perfumeria de una hora lluny, ficava 'l cap dintre de la gola de un lleó.

—¡Ay si 'l lleó tancava las barras!—deya un espectador molt nerviós.

—Fuig, home ¿qué ha de tancar?—li observava un altre tot tapantse 'l nas.—¿Que 't pensas que á las fieras els hi agrada la carn humana amanida ab pomada?

A L' INSERTAT EN L' PENÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Bo-que-ria.*
- 2.ª Id. —*A-mar-gós.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Set-Est.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Bogeria.* —*Narcis Oller.*
- 5.ª TERS DE SÍLABAS.—
MA GI NA
GI NES TA
NA TA LI
- 6.ª INTRÍNGULIS.—*Eustasio.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per sobretodos los sastres.*

XARADAS

I

*Vegetal prima-girada,
la segona un animal.
(La gent diu que n' es domèstich;
però sempre està fent mal.)*

*La tercera es una planta
que 'n diuhen medicinal.
(Sols per curars'hi, 'n Sagasta
li plau molt estar malalt.)*

*Quarta-tres-quarta una trampa
per agafar un animal.
(Espanya 'n va posar cría
y no li deixan ni un ral.)*

*Ara si acás congeixen
eixas sílabas com cal,
un poble de Catalunya
trobarán qu' es el Total.*

J. PRATS DE VILASAR.

II

*Prima-dos un vegetal,
dos-tercera construcció;
trobarás en lo total
un animal molt bufó.*

UN GOMÓS.

MUDANSA

Estimada Salomé:
Fa mitj any soch presoné
d' aquests cafres filipinos
qu' ens tractan com á tocinos.

Ara bé;
com no penso torná á Espanya
pues estich com una canya
de tant que m' han fet patí
y estich á punt de morí,
t' baig de dí:

Primér, que 't conservis bona
y quan tinguis una estona
te'n pots anà cap al hort
y allí ahont parla la tot
de la Pona,
si regiras la total,
procurant no fer-te mal,
en un sot molt ben posada
una tot hi ha enterrada
y tapada.

A dins d' ella hi ha d' havé
una pesseta ben bé,
tots ella es en calderilla,
ja te la pots quedar, filla.

Salomé:
jo ja vaig á tocá el dos
d' aquest mon, aixís adiós;
no passis may cap apuro
y que Déu te dongui un duro....
y á mi dos.

VICENTÓ.

TRENCA-CLOSCAS

O O O O

Formar ab aquestas quatre vocals y quatre consonants lo mom d' un home.

A. MESSEGUER.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: animal.—Tercera: prenda de vestir.—Quarta: èstat africà.—Quinta: en les iglesias.—Sexta: animal.—Séptima: consonant.

P. B. VILAFRANCA.

CONVERSA

- Ja sabs qu' en Felip se casa?
- Ab qui?
- Ab la noya de la Tresona.
- Ab la Quimeta?
- No; ab la que t' hi dit ta poch.

PALLET.

GEROGLIFICH

S I F I
pigota
:
X
A

R
E
T A N T

UN XINXONET.

Antoni López, editor, Rambla del Milà, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2.

Divendres que ve, dia 3 de Novembre

NÚMERO ESPECIAL EXTRAORDINARI DE

La Esquella de la Torratxa

DEDICAT Á LA

FESTA DELS MORTS

Notas còmicas y artísticas.—Text de actualitat alusiu als **Morts**.

Apesar de lo expléndit del número no costarà mes que :**10 céntims!**

DON JUAN TENORIO

POR

D. JOSÉ ZORRILLA

Precio : 2 pesetas.

EL NUEVO TENORIO

DE LOS

Sres. **BARTRINA y ARÚS**

Precio : 2 pesetas.

FECUNDIDAD

POR **EMILIO ZOLA**

Dos tomos 8.º Ptas. 4.

ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Continuan los traballs d' impressió d' aquest popularíssim **almanach**.

L' almanach pera l' any 1900 conté reformas de gran importància que á son degut temps donarém á coneixer.

Dentro pocos días se pondrá á la venta el

ALMANAQUE BAILLY BAILLIERE

ó SEA

PEQUEÑA ENCICLOPEDIA POPULAR DE LA VIDA PRÁCTICA

PRECIOS

Rústica Ptas. 1'50.

| Encuadernado Ptas. 2.

NOTA.—Tot i hom que vulga adquirir qualsevol de ditas obres, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponentis de l'accés, se li organ rebaixas.

GEROGLÍFICH

¿De qui es questa mà?